

2024/223

10.1.2024

RÅDETS FORORDNING (EU) 2024/223

af 22. december 2023

om ændring af forordning (EU) 2022/2577 om en ramme for fremskyndelse af udbredelsen af vedvarende energi

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 122, stk. 1,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Ved Rådets forordning (EU) 2022/2577 ⁽¹⁾ er der indført hasteforanstaltninger og målrettede foranstaltninger for at fremskynde udbredelsen af vedvarende energi. Udbredelsen af vedvarende energi i Unionen kan bidrage væsentligt til at afbøde virkningerne af energikrisen ved at styrke Unionens forsyningssikkerhed, mindske volatiliteten på markedet og sænke energipriserne. Eftersom langvarige og komplekse tilladelsesprocedurer udgør en væsentlig hindring for, at der kan foretages hurtige og omfattende investeringer i vedvarende energi og tilhørende infrastruktur, var det formålet med forordning (EU) 2022/2577 at indføre yderligere hasteforanstaltninger og målrettede foranstaltninger for øjeblikkeligt at fremskynde nogle af de tilladelsesprocedurer, der var gældende for bestemte teknologier til vedvarende energi og typer af projekter med det største potentiale for hurtig udbredelse, for at afbøde virkningerne af energikrisen. Forordning (EU) 2022/2577 vil finde anvendelse indtil den 30. juni 2024.
- (2) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2413 ⁽²⁾, som ændrer Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/2001 ⁽³⁾, trådte i kraft den 20. november 2023 og indførte ændringer af den lovgivningsmæssige ramme for regulering af vedvarende energi indtil 2030 og derefter, herunder bestemmelser, der strømliner tilladelsesprocedurerne for projekter om vedvarende energi. Nogle af de foranstaltninger, der blev indført ved forordning (EU) 2022/2577, blev ved direktiv (EU) 2023/2413 også indarbejdet i direktiv (EU) 2018/2001. Nogle af de mere ekstraordinære foranstaltninger i forordning (EU) 2022/2577 er imidlertid ikke afspejlet i direktiv (EU) 2023/2413, hvilket betyder, at den ekstraordinære og midlertidige karakter af disse foranstaltninger afgrænses. I stedet er der ved nævnte direktiv med henblik på at fremskynde tilladelsesprocedurerne indført en stabil og langsigtet permanent ordning, som fastsætter særlige trin og procedurer, der kræver en længere gennemførelsestid. Medlemsstaterne skal gennemføre direktiv (EU) 2023/2413 i deres nationale ret senest den 21. maj 2025 med undtagelse af visse bestemmelser vedrørende tilladelsesprocedurerne, der har en tidligere gennemførelsesdato, dvs. den 1. juli 2024, som falder umiddelbart efter udløbsdatoen for forordning (EU) 2022/2577. Efter gennemførelsen af direktiv (EU) 2023/2413 vil de bestemmelser om strømlining af tilladelsesprocedurerne, der indføres ved nævnte direktiv, komme projekter om vedvarende energi til gode.
- (3) I henhold til forordning (EU) 2022/2577 foretog Kommissionen senest den 31. december 2023 en evaluering af nævnte forordning på baggrund af udviklingen i forsyningssikkerheden og energipriserne og behovet for yderligere at fremskynde udbredelsen af vedvarende energi og forelagde Rådet en rapport om de vigtigste resultater af denne evaluering. Kommissionen har på grundlag af denne evaluering foreslået, at gyldighedsperioden for visse bestemmelser i nævnte forordning forlænges.

⁽¹⁾ Rådets forordning (EU) 2022/2577 af 22. december 2022 om en ramme for fremskyndelse af udbredelsen af vedvarende energi (EUT L 335 af 29.12.2022, s. 36).

⁽²⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2413 af 18. oktober 2023 om ændring af direktiv (EU) 2018/2001, forordning (EU) 2018/1999 og direktiv 98/70/EF for så vidt angår fremme af energi fra vedvarende energikilder og om ophævelse af Rådets direktiv (EU) 2015/652 (EUT L, 31.10.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2023/2413/oj>).

⁽³⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/2001 af 11. december 2018 om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder (EUT L 328 af 21.12.2018, s. 82).

- (4) I sin rapport af 28. november 2023 om evalueringen af Rådets forordning (EU) 2022/2577 af 22. december 2022 om en ramme for fremskyndelse af udbredelsen af vedvarende energi fandt Kommissionen, at betingelserne for en forlængelse af gyldigheden af forordning (EU) 2022/2577 var opfyldt, og den foreslog at forlænge udvalgte foranstaltninger, der har det største potentiale for at fremskynde udbredelsen af vedvarende energi og er forskellige fra foranstaltningerne i direktiv (EU) 2018/2001 og ser ud til at medføre en betydelig fremskyndelse af tilladelsesprocessen for vedvarende energi og for tilhørende netinfrastrukturprojekter, eller som har et betydeligt potentiale til at gøre det. Det forhold, at der ved direktiv (EU) 2023/2413 er indført visse bestemmelser for at strømline tilladelsesprocedurerne for projekter om vedvarende energi i direktiv (EU) 2018/2001, herunder regler om de samme eller lignende aspekter som dem, der er omfattet af forordning (EU) 2022/2577, blev taget i betragtning. Det blev også taget i betragtning, at de tilladelsesregler, der er indført ved direktiv (EU) 2023/2413, med undtagelse af dem, der vedrører områder til fremskyndelse af vedvarende energi i henhold til nævnte direktivs artikel 15c og 16a, skal være gennemført senest den 1. juli 2024, umiddelbart efter udløbsdatoen for forordning (EU) 2022/2577.
- (5) Siden forordning (EU) 2022/2577 trådte i kraft, er beredskabsniveauet på elektricitetsmarkedet og Unionens forsynings sikkerhed blevet forbedret. Der er dog fortsat alvorlige risici med hensyn til Unionens energiforsynings sikkerhed. Den globale situation på gasmarkedet er fortsat meget stram. Gaspriserne er fortsat betydeligt højere end før krisen med uundgåelige konsekvenser for EU-borgernes købekraft og EU-virksomhedernes konkurrenceevne. Dette forværres af stærk markedsvolatilitet, der bl.a. hænger sammen med de spændte geopolitiske omstændigheder. De nylige episoder med betydelig volatilitet i sommeren og efteråret 2023, hvor priserne steg med over 50 % inden for nogle få uger, forårsaget af begivenheder som strejken på australske faciliteter for flydende naturgas (LNG), krisen i Mellemøsten eller afbrydelsen af Balticconnector viser, at markederne stadig er skrøbelige og sårbare over for selv relativt små chok i efterspørgslen og udbuddet. Under sådanne omstændigheder kan frygten for knaphed som følge af selv en isoleret hændelse udløse negative systemiske reaktioner i hele Unionen med alvorlige konsekvenser for energipriserne. På grund af det betydelige fald i importen af russisk rørledningsgas i det seneste år er tilgængeligheden af gasforsyninger til Unionen betydeligt reduceret i forhold til niveauerne før krisen. Med den nuværende import af rørledningsgas forventes Unionen kun at modtage omkring 20 mia. kubikmeter (mia. m³) russisk gas — omkring 110 mia. m³ mindre end i 2021. Der er derfor fortsat en alvorlig risiko for, at der vil opstå gasmangel i Unionen.
- (6) De globale gasmarkeder er fortsat meget stramme, og de forventes at forblive stramme i en vis periode. Som Det Internationale Energiagentur (IEA) har bemærket i sin midtvejsgasrapport for 2023 steg den globale LNG-forsyning kun i et beskedent omfang i 2022 (med 4 %) og i 2023 (med 3 %). I sin World Energy Outlook for 2023 forventer IEA, at markedsbalancen fortsat vil være usikker i den nærmeste fremtid, selv om det er planen at tage ny LNG-kapacitet i brug fra og med 2025.
- (7) Sådanne alvorlige vanskeligheder forværres af en række yderligere risici, herunder et opsving i den asiatiske LNG-efterspørgsel, hvilket kan reducere tilgængeligheden af gas på det globale gasmarked, en kold vinter, hvilket kan føre til en stigning i gasefterspørgslen på op til 30 mia. m³, ekstreme vejrforhold, der potentielt kan påvirke vandkraftlagringen og atomkraftproduktionen på grund af lave vandstande, hvilket ville føre til en efterfølgende stigning i efterspørgslen efter gasfyrte elproduktion, yderligere afbrydelser af kritisk infrastruktur, som f.eks. sabotagehandlingerne mod Nord Stream-rørledningerne i september 2022 eller afbrydelsen af Balticconnector-rørledningen i oktober 2023, samt en forværring af det geopolitiske miljø, navnlig i lande og regioner, der er relevante for Unionens energiforsynings sikkerhed, såsom Ukraine, Aserbajdsjan og Mellemøsten.
- (8) I betragtning af den nuværende stramme balance mellem udbud og efterspørgsel kan selv en mindre afbrydelse af energiforsyningen få vidtrækkende konsekvenser for gas- og elpriserne og medføre alvorlig og varig skade for den europæiske økonomi, hvorved dens konkurrenceevne påvirkes, og også medføre varig skade for Unionsborgerne. Den aktuelle krise eksponerer derfor hele Unionen for risici for energimangel og høje energipriser.
- (9) En fremskyndet udbredelse af vedvarende energi spillede en afgørende rolle i Unionens strategi for at afhjælpe energikrisen og har været medvirkende til at øge forsynings sikkerheden og beskytte forbrugerne mod prisvolatilitet ved at reducere Unionens samlede gasefterspørgsel. I sin markedsopdatering om vedvarende energi (Renewable Energy Market Update) af juni 2023 med titlen »How much money are European consumers saving thanks to renewables?« anslog IEA, at de gennemsnitlige engrospriser på elektricitet ville have været 8 % højere på alle europæiske markeder i 2022 uden den yderligere installerede kapacitet inden for vedvarende energi. I 2022 erstattede en højere produktion af elektricitet fra vedvarende energikilder ca. 107 TWh elproduktion baseret på fossile brændstoffer, som svarer til ca. 10 mia. m³ gas og har ført til anslåede besparelser på mere end 10 mia. EUR.

- (10) Selv om forordning (EU) 2022/2577 kun har været i kraft i en begrænset periode, har den ifølge Kommissionens rapport bidraget positivt til at fremskynde udbredelsen af vedvarende energi i Unionen, navnlig ved at strømline de procedurer, der gælder for bestemte tilladelsesprocesser, og ved at øge den politiske bevidsthed om betydningen af at fremskynde tilladelsesprocessen for vedvarende energi. Selv om de fleste af nævnte forordnings virkninger først bliver synlige i de kommende måneder, tyder de første tilgængelige data om produktion og udbredelse af vedvarende energi samt om tilladelsesprocessen for vedvarende energi og tilhørende infrastrukturprojekter for perioden efter ikrafttrædelsen af forordning (EU) 2022/2577 på en fremskyndet udbredelse, i det mindste i nogle medlemsstater. Ifølge Eurostat var produktionen af vedvarende energi i Unionen rekordhøj i første halvdel af 2023, hvor den erstattede yderligere mængder gas. Kommissionens rapport fremhæver også den positive udvikling i form af øget udbredelse af vedvarende energi i månederne efter ikrafttrædelsen af forordning (EU) 2022/2577. Ifølge de første foreliggende industridata installerede Unionen i løbet af tre kvartaler i 2023 mere solcellekapacitet end i hele 2022. Vindkapaciteten steg også betydeligt i flere medlemsstater. De data, der er samlet i Kommissionens rapport, viser også, at flere medlemsstater har oplevet en tocifret stigning i antallet af tilladelser, der er udstedt til projekter om vedvarende energi, siden forordning (EU) 2022/2577 trådte i kraft. Desuden drager projekter vedrørende net, der er vigtige for at øge udbredelsen af vedvarende energi og er nået op på en samlet længde på over 2 000 km, også fordel af en fremskyndet tilladelsesproces i mindst én medlemsstat.
- (11) Da energiforsyningen og -priserne stadig er udsat for risici, vil der i en vis periode efter udgangen af juni 2024 fortsat være behov for, at vedvarende energi udbredes i et hurtigere tempo, så den resterende russiske gasimport kan udfases. Der er ingen tvivl om, at en højere andel af energi fra vedvarende energikilder vil styrke Unionens modstandsdygtighed yderligere. Dertil kommer, at jo hurtigere udbredelsen af vedvarende energi sker, jo større vil den positive indvirkning på Unionens modstandsdygtighed, energiforsyningsikkerhed, energipriser og uafhængighed af russisk fossilt brændstof være.
- (12) På grund af den presserende og stadig ustabile energisituation, som Unionen står over for, er det nødvendigt at forlænge anvendelsen af visse bestemmelser i forordning (EU) 2022/2577, nemlig de bestemmelser, der har vist det største potentiale for en øjeblikkelig fremskyndelse af udbredelsen af vedvarende energi, og som er forskellige fra de foranstaltninger, der er indarbejdet i direktiv (EU) 2018/2001, så det sikres, at forlængelsen af anvendelsen af forordning (EU) 2022/2577 ikke overlapper nævnte direktiv. Disse foranstaltninger omfatter desuden passende garantier for at sikre miljøbeskyttelse i form af særlige betingelser for deres anvendelse. Foranstaltninger indarbejdet i direktiv (EU) 2018/2001 finder anvendelse parallelt med nærværende forordning og supplerer den med yderligere hasteforanstaltninger i en begrænset periode. Hvis anvendelsen af forordning (EU) 2022/2577 ikke forlænges, vil det skabe risiko for, at tempoet i udstedelsen af tilladelser og udbredelsen af vedvarende energi og tilhørende infrastruktur bremses, navnlig i medlemsstater, der har gjort omfattende brug af nævnte forordning. For eksempel kan installationen af vindenergianlæg på land med en kapacitet på ca. 41 GW ifølge Tyskland blive forsinket og tage omkring to år længere eller i nogle tilfælde helt blive afbrudt, hvis anvendelsen af forordning (EU) 2022/2577, navnlig med hensyn til fremskyndelse af tilladelsesprocessen for projekter om vedvarende energi og for tilhørende netinfrastruktur, som er nødvendig for at integrere vedvarende energi i elektricitetssystemet, ikke forlænges. Ligeledes anslås det, at tilladelsesprocessen vedrørende en række planlagte store transmissionsnetprojekter med en samlet længde på tusinder af kilometer vil vare ét til tre år længere.
- (13) En af de midlertidige foranstaltninger, der blev indført ved forordning (EU) 2022/2577, og som har udvist positive virkninger og har et betydeligt fremskyndelsespotentiale i fremtiden, er bestemmelsen i artikel 3, stk. 1, om en afkræftelig formodning om, at projekter om vedvarende energi er af væsentlig samfundsinteresse og tjener den offentlige sundhed og sikkerhed, jf. bestemte undtagelsesbestemmelser i den relevante EU-miljølovgivning, medmindre der er klare beviser for, at sådanne projekter har store negative virkninger på miljøet, som ikke kan afbødes eller kompenseres. I artikel 16f i direktiv (EU) 2018/2001 indførtes en afkræftelig formodning om, at projekter om vedvarende energi er af væsentlig samfundsmæssig interesse og tjener den offentlige sundhed og sikkerhed, med næsten samme ordlyd som ordlyden i artikel 3, stk. 1, i forordning (EU) 2022/2577. Det er derfor ikke nødvendigt at forlænge anvendelsen af artikel 3, stk. 1, i forordning (EU) 2022/2577, da en sådan afkræftelig formodning finder anvendelse i henhold til artikel 16f i direktiv (EU) 2018/2001.

- (14) Artikel 3, stk. 2, i forordning (EU) 2022/2577 kræver imidlertid, at projekter, der er anerkendt som værende af væsentlig samfundsinteresse, skal prioriteres, når der i de enkelte tilfælde kræves en afvejning af retlige interesser, og når disse projekter indfører yderligere krav om kompenserende foranstaltninger med henblik på artsbeskyttelse. Der er ikke medtaget en tilsvarende bestemmelse i direktiv (EU) 2018/2001. Artikel 3, stk. 2, første punktum, i forordning (EU) 2022/2577 har potentiale til, i den aktuelle presserende og stadig ustabile energisituation på energimarkedet, som Unionen står over for, yderligere at fremskynde projekter om vedvarende energi, da det kræves, at medlemsstaterne fremmer disse projekter om vedvarende energi ved at prioritere dem, når de afvejer forskellige modstridende interesser, der rækker ud over miljøspørgsmål i forbindelse med medlemsstaternes planlægning og tilladelsesprocessen. Kommissionens rapport har vist værdien af artikel 3, stk. 2, første punktum, i forordning (EU) 2022/2577, som anerkender, at den relative betydning af udbredelsen af vedvarende energi i den nuværende vanskelige energipolitiske kontekst rækker ud over de særlige mål for de undtagelser i de direktiver, der henvises til i artikel 3, stk. 1, i forordning (EU) 2022/2577. På baggrund af den særligt alvorlige situation i energiforsyningen, som Unionen i øjeblikket står over for, bør anvendelsen af artikel 3, stk. 2, i forordning (EU) 2022/2577 forlænges, så den afgørende rolle, som anlæg til vedvarende energi spiller i indsatsen for at bekæmpe klimaændringer og forurening, nedbringe energipriserne, mindske Unionens afhængighed af fossile brændstoffer og garantere Unionens forsyningssikkerhed, anerkendes på passende vis, når tilladelsesmyndigheder eller nationale domstole afvejer retlige interesser. Samtidig er det også hensigtsmæssigt at bevare den miljøbeskyttelsesforanstaltning, i henhold til hvilken der for projekter, som anerkendes som værende af væsentlig samfundsinteresse, vedtages passende artsbevarende foranstaltninger, der understøttes af tilstrækkelige finansielle ressourcer.
- (15) Som det fremgår af Kommissionens rapport, er der udfordringer forbundet med anvendelsen af en anden betingelse for anvendelse af bestemte undtagelser, der er fastsat i Unionens miljølovgivning, nemlig kravet med hensyn til manglen på andre alternative løsninger. Disse udfordringer begrænser den praktiske nytte af den afkræftelige formodning om, at projekter om vedvarende energi, deres tilslutning til nettet, selve det tilhørende net og de tilhørende lagringsaktiver er af væsentlig samfundsinteresse, fordi det er en betydelig hindring at bevise, at et projekt ikke kan gennemføres andre steder, hvis et helt lands område skal tages i betragtning, og i endnu højere grad hvis andre teknologier til vedvarende energi skal tages i betragtning. For at fremskynde udbredelsen af vedvarende energi, dens tilslutning til nettet og etableringen af den netinfrastruktur, der er nødvendig for at integrere vedvarende energi i elektricitetssystemet, hvilket fastsættes som et centralt mål i Kommissionens meddelelse af 28. november 2023 med titlen »Grids, the missing link — An EU Action Plan for Grids«, bør det derfor med henblik på denne forordning præciseres, hvordan betingelserne for anvendelse af specifikke undtagelser, der er fastsat i Unionens miljølovgivning, kan opfyldes, for så vidt angår anvendelsesområdet for de relevante betingelser, der skal tages i betragtning. Navnlig er det med henblik på den relevante EU-miljølovgivning i forbindelse med de vurderinger fra sag til sag, der er nødvendige for at fastslå, om der findes en tilfredsstillende alternativ løsning til det specifikke projekt om vedvarende energi eller netinfrastrukturprojekt, der er nødvendig for at integrere vedvarende energi i elektricitetssystemet, nødvendigt at præcisere, at området for vurderingen af alternative løsninger kan omfatte løsninger, der sikrer opfyldelsen af de samme mål som det pågældende projekt, inden for samme eller lignende tidshorisont, og uden at det medfører væsentligt højere omkostninger. Når medlemsstaterne sammenligner tidshorisonten for og omkostningerne ved de alternative løsninger, bør de tage i betragtning, at vedvarende energi og den netinfrastruktur, der er nødvendig for at integrere vedvarende energi i elektricitetssystemet, skal udbredes på en fremskyndet og omkostningseffektiv måde i overensstemmelse med de prioriterede mål i deres integrerede nationale energi- og klimaplaner og ajourføringer heraf, som de har forelagt i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1999 ⁽⁴⁾, og inden for tidsplanen for gennemførelsen af disse prioriteter. En sådan midlertidig præcisering er berettiget i lyset af den nuværende situation på energimarkedet med henblik på at lette udbredelsen af anlæg til vedvarende energi og den tilhørende netinfrastruktur, og således anerkende deres rolle i bekæmpelsen af klimaændringer og forurening, nedbringelsen af energipriserne, mindskelsen af Unionens afhængighed af fossile brændstoffer og sikringen af Unionens forsyningssikkerhed.
- (16) Når medlemsstaterne anvender den relevante fravigelse i Rådets direktiv 92/43/EØF ⁽⁵⁾, står de over for yderligere udfordringer med hensyn til kravet om at vedtage kompensationsforanstaltninger vedrørende anlægget eller installationen til produktion af energi fra vedvarende energikilder eller den tilhørende netinfrastruktur, der er nødvendig for at integrere vedvarende energikilder i elektricitetssystemet. Sådanne yderligere udfordringer kan medføre betydelige forsinkelser. For at fremskynde sådanne projekter og samtidig bevare et højt miljøbeskyttel-

⁽⁴⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1999 af 11. december 2018 om forvaltning af energiunionen og klimainsatsen, om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 663/2009 og (EF) nr. 715/2009, Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 94/22/EF, 98/70/EF, 2009/31/EF, 2009/73/EF, 2010/31/EU, 2012/27/EU og 2013/30/EU, Rådets direktiv 2009/119/EF og (EU) 2015/652 og om ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 525/2013 (EUT L 328 af 21.12.2018, s. 1).

⁽⁵⁾ Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (EFT L 206 af 22.7.1992, s. 7).

sesniveau bør det derfor med henblik på denne forordning præciseres, at kompensationsforanstaltningerne kan gennemføres sideløbende med gennemførelsen af projektet på strenge betingelser. Følgende betingelser, nemlig at de økologiske processer, der er afgørende for at opretholde lokalitetens struktur og funktioner, ikke påvirkes uopretteligt, før kompensationsforanstaltningerne er indført, og at den globale sammenhæng i Natura 2000-nettet ikke bringes i fare, sikrer, at lokalitetens miljømæssige integritet bevares, og at der sikres et højt beskyttelsesniveau for Natura 2000-lokaliteterne. En sådan midlertidig præcisering er berettiget i lyset af den nuværende situation på energimarkederne med henblik på at lette udbredelsen af anlæg eller installationer til produktion af energi fra vedvarende energikilder og den tilhørende netinfrastruktur.

- (17) Endnu en bestemmelse, der kan øge tempoet i udbredelsen af vedvarende energi betydeligt, findes i artikel 5, stk. 1, i forordning (EU) 2022/2577. Nævnte artikel fastsætter, at tilladelsesprocessen for repowering af eksisterende anlæg til vedvarende energi højst må vare seks måneder. Repowering af eksisterende anlæg til vedvarende energi rummer et betydeligt potentiale til hurtigt at øge produktionen af vedvarende energi og dermed gøre det muligt at sænke gasforbruget. Repowering gør det muligt at blive ved med at anvende lokaliteter med et betydeligt potentiale til produktion af vedvarende energi, hvilket mindsker behovet for at udpege nye lokaliteter til projekter om vedvarende energi. Repowering af et vindenergianlæg med mere effektive vindmøller betyder normalt, at den eksisterende kapacitet kan opretholdes eller forøges med færre, større og mere effektive vindmøller. Repowering indebærer også fordele i form af den eksisterende nettilslutning, sandsynligheden for en højere grad af offentlig accept og eksisterende viden om miljøpåvirkningerne.
- (18) Kommissionen konstaterede i sin evaluering i henhold til forordning (EU) 2022/2577, at der er mulighed for yderligere at strømline tilladelsesprocessen for repowering af projekter om vedvarende energi, navnlig i de medlemsstater, der har et større potentiale for repowering. Ved direktiv (EU) 2023/2413 indføres der flere bestemmelser i denne henseende i direktiv (EU) 2018/2001, herunder maksimumsfrister for udstedelse af tilladelser. Ved artikel 16b i direktiv (EU) 2018/2001 indføres en frist på højst ét år for repowering af projekter om vedvarende energi, der er beliggende uden for områder til fremskyndelse af vedvarende energi, mens artikel 16a i nævnte direktiv fastsætter en frist på seks måneder for projekter om vedvarende energi, der er beliggende i områder til fremskyndelse af vedvarende energi. Gennemførelsesfristen for udpegning af områder til fremskyndelse af vedvarende energi er 27 måneder efter ikrafttrædelsen af direktiv (EU) 2018/2001 (hvilket betyder, at områder til fremskyndelse af vedvarende energi skal udpeges senest den 20. februar 2026), og selv om disse områder til fremskyndelse af vedvarende energi kan udpeges tidligere, bør anvendelsen af artikel 5, stk. 1, i forordning (EU) 2022/2577 forlænges. En sådan forlængelse omfatter en målrettet ændring af anvendelsesområdet for artikel 5, stk. 1, i forordning (EU) 2022/2577, så det begrænses til de områder, der er udpeget i henhold til artikel 6 i forordning (EU) 2022/2577. En forlængelse af anvendelsen af nævnte forordnings artikel 5, stk. 1, sammen med anvendelsen af dens artikel 6 bør sikre, at der umiddelbart gælder en ambitiøs frist for udstedelse af tilladelser til repowering af projekter om vedvarende energi, der er beliggende i de særlige områder, som medlemsstaterne frivilligt har udpeget i henhold til forordning (EU) 2022/2577, mens maksimumsfristerne for repowering af projekter om vedvarende energi i direktiv (EU) 2018/2001 finder anvendelse på andre områder. Dette er desuden i overensstemmelse med den sondring, der blev indført ved direktiv (EU) 2023/2413 mellem områder til fremskyndelse af vedvarende energi og områder, der ikke har en sådan status.
- (19) I henhold til artikel 6 i forordning (EU) 2022/2577 kan medlemsstaterne under visse betingelser, der skal sikre miljøbeskyttelsen, indføre undtagelser fra visse miljøvurderingsforpligtelser, der er fastsat i Unionens miljølovgivning, for projekter om vedvarende energi og for energilagringsprojekter og elnetprojekter, der er nødvendige for integrationen af vedvarende energi i elektricitetssystemet. Anvendelsen af artikel 6 i forordning (EU) 2022/2577 er en valgfri mulighed for medlemsstaterne. Nævnte artikel giver dem et effektivt redskab til at fremskynde udbredelsen af vedvarende energi og tilhørende infrastrukturprojekter ved at sikre en nøje balance mellem behovet for at udbrede vedvarende energi i et meget højere tempo og behovet for at sikre beskyttelse af miljømæssigt følsomme områder. Som forklaret i Kommissionens rapport har artikel 6 i forordning (EU) 2022/2577 ført til håndgribelige positive resultater både hvad angår antallet af vellykkede projekter om vedvarende energi og elnetprojekter, der er ved at blive gennemført, og hvad angår fremskyndelsespotentialet og en kortere tilladelsesproces i de medlemsstater, der har gjort brug af den. Ifølge oplysningerne i Kommissionens rapport, der er baseret på skøn fra medlemsstaterne og interessenterne, vil fremskyndelsen kunne variere fra flere måneder til helt op til tre år for offshoreprojekter.

- (20) På grundlag af den dokumentation, der er samlet i Kommissionens rapport, synes det på baggrund af den særligt spændte forsyningssituation på energimarkederne nødvendigt at forlænge anvendelsen af artikel 6 i forordning (EU) 2022/2577 for at sikre en øjeblikkelig stærk fremskyndelse af projekter om vedvarende energi. Nævnte artikel kan og bør i en begrænset periode eksistere side om side med bestemmelserne i direktiv (EU) 2018/2001 om udpegning af områder til fremskyndelse af vedvarende energi og områder til net- og lagringsinfrastruktur, som er nødvendig for at integrere vedvarende energi i elektricitetssystemet, og er på ingen måde til hinder for udpegningen af sådanne områder.
- (21) I henhold til direktiv (EU) 2018/2001 skal medlemsstaterne udpege områder til fremskyndelse af vedvarende energi for en eller flere teknologier til vedvarende energi senest 27 måneder efter ikrafttrædelsen af direktiv (EU) 2023/2413. Selv om medlemsstaterne har kunnet udpege områder til fremskyndelse af vedvarende energi, siden direktiv (EU) 2023/2413 trådte i kraft, uden at afvente gennemførelsesfristen, kræver en sådan udpegning tid, og det forventes, at den vil tage længere tid, end hvad der er nødvendigt for at udpege de særlige områder for vedvarende energi eller netområder, der er omhandlet i artikel 6 i forordning (EU) 2022/2577. Nævnte artikel indeholder nemlig ikke noget krav om, at der på forhånd som led i planen for udpegning af områder til fremskyndelse af vedvarende energi fastsættes passende regler om effektive afbødende foranstaltninger, der skal vedtages med henblik på installation af anlæg til vedvarende energi og samplacerede energilagringsanlæg i disse områder, og den indfører ikke særlige procedurer, der skal følges i disse områder. For yderligere at lette gennemførelsen af projekter om vedvarende energi bør anvendelsen af artikel 6 i forordning (EU) 2022/2577 derfor midlertidigt forlænges, så medlemsstaterne kan udpege særlige områder på en strømlinjet måde, uden at dette berører muligheden for sideløbende hermed at udpege områder til fremskyndelse af vedvarende energi i henhold til direktiv (EU) 2018/2001 for at sikre, at sådanne områder udpeges inden for den frist, der er fastsat i nævnte direktiv.
- (22) Direktiv (EU) 2018/2001 indeholder en bestemmelse, der giver medlemsstaterne mulighed for på visse betingelser at udpege områder for net- og lagringsinfrastruktur, der er nødvendig for at integrere vedvarende energi i elektricitetssystemet. I betragtning af den frivillige karakter af artikel 6 i forordning (EU) 2022/2577 og artikel 15e i direktiv (EU) 2018/2001 er der ingen risiko for lovkonflikt, da medlemsstaterne kan beslutte, hvilken bestemmelse de vil anvende, eller endda kan beslutte at anvende begge bestemmelser, så længe nævnte forordning finder anvendelse, med henblik på sideløbende at udpege forskellige netområder i overensstemmelse med de respektive betingelser, der er fastsat i hver af disse retsakter.
- (23) Bestemmelserne i De Forenede Nationers Økonomiske Kommission for Europas (UNECE's) konvention om adgang til oplysninger, offentlig deltagelse i beslutningsprocesser samt adgang til klage og domstolsprøvelse på miljøområdet (»Århuskonventionen«) vedrørende adgang til oplysninger, offentlig deltagelse i beslutningsprocesser samt adgang til klage og domstolsprøvelse på miljøområdet og navnlig medlemsstaternes forpligtelser vedrørende offentlig deltagelse samt adgang til klage og domstolsprøvelse finder fortsat anvendelse.
- (24) Princippet om energisolidaritet er et almindeligt princip i EU-retten, som finder anvendelse på alle medlemsstater. Ved gennemførelse af princippet om energisolidaritet giver de foreslåede foranstaltninger mulighed for grænseoverskridende fordeling af virkningerne af en hurtigere udbredelse af projekter om vedvarende energi. Foranstaltningerne gælder for anlæg til vedvarende energi i medlemsstaterne og omfatter en bred vifte af projekter. I betragtning af graden af integration af Unionens energimarkeder bør en øget udbredelse af vedvarende energi i en medlemsstat også give andre medlemsstater fordele i form af forsyningssikkerhed og lavere priser. Dette bør medvirke til, at elektricitet fra vedvarende energikilder strømmer på tværs af grænserne til det sted, hvor der er størst behov for den, og sikre, at elektricitet, der er produceret for lave omkostninger fra vedvarende energikilder, eksporteres til medlemsstater, hvor elproduktionen er dyrere. Desuden vil den nyinstallerede kapacitet inden for vedvarende energi i medlemsstaterne være med til at nedbringe den samlede gas efterspørgsel i Unionen.
- (25) I henhold til artikel 122, stk. 1, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF) kan Rådet med forbehold af de øvrige procedurer i traktaterne på forslag af Kommissionen og i en ånd af solidaritet mellem medlemsstaterne vedtage foranstaltninger, der er afpasset efter den økonomiske situation, navnlig hvis der opstår alvorlige forsyningssværligheder med hensyn til visse produkter, især på energiområdet. På baggrund af disse overvejelser udgør den presserende og stadig ustabile energisituation og det presserende behov for øjeblikkeligt at fremskynde udbredelsen af vedvarende energikilder som et middel til at afbøde de risici for Unionens energiforsyningssikkerhed og den volatilitet i energipriserne, der stadig hersker, en situation som beskrevet i artikel 122, stk. 1, i TEUF. Desuden er det nødvendigt at tage i betragtning, at Europa-Parlamentets mandat snart udløber, at det tager tid at vedtage lovgivning efter den almindelige lovgivningsprocedure, og at medlemsstaterne og investorerne har behov for forudsigelighed og retssikkerhed med hensyn til den retlige ramme. Som reaktion på den aktuelle

situation er det nødvendigt at forlænge anvendelsen af visse bestemmelser i forordning (EU) 2022/2577 med ét år samt tilføje en ny bestemmelse, og det er derfor berettiget at anvende artikel 122, stk. 1, i TEUF som retsgrundlag for nærværende forordning.

- (26) Behovet for handling er presserende, da forordning (EU) 2022/2577 ophører med at finde anvendelse den 30. juni 2024, og investorer og myndigheder er nødt til hurtigst muligt at få klarhed over, hvilke retlige rammer der gælder derefter, for at sikre deres investeringsbeslutninger og planlægge deres projekter i overensstemmelse hermed. Derfor bør der vedtages en retsakt om forlængelse af anvendelsen af nævnte forordning, nogle måneder før den ophører med at finde anvendelse. Da der indføres en ny bestemmelse, bør nærværende forordning desuden på grund af sagens hastende karakter træde i kraft dagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.
- (27) Anvendelsen af de relevante bestemmelser bør forlænges midlertidigt, og disse bestemmelser bør sammen med den nye bestemmelse forblive i kraft indtil den 30. juni 2025.
- (28) Målet for denne forordning kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne, men kan på grund af handlingens omfang og virkninger bedre nås på EU-plan; Unionen kan derfor vedtage foranstaltninger i overensstemmelse med nærhedsprincippet, jf. artikel 5 i traktaten om Den Europæiske Union. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går denne forordning ikke videre, end hvad der er nødvendigt for at nå dette mål.
- (29) Forordning (EU) 2022/2577 bør derfor ændres i overensstemmelse hermed —

VEDTAGET DENNE FORORDNING:

Artikel 1

Ændringer af forordning (EU) 2022/2577

I forordning (EU) 2022/2577 foretages følgende ændringer:

1) Artikel 1, stk. 2, affattes således:

»Denne forordning finder anvendelse på alle tilladelsesprocesser, der har en startdato inden for dens anvendelsesperiode, og berører ikke nationale bestemmelser, der fastsætter kortere frister end dem, der er fastsat i artikel 5, stk. 1.«

2) Artikel 3, stk. 2, affattes således:

»2. Medlemsstaterne sikrer for projekter, der er anerkendt som værende af væsentlig samfundsinteresse, at opførelse og drift af anlæg og installationer til produktion af energi fra vedvarende energikilder og udvikling af den tilhørende netinfrastruktur prioriteres i planlægnings- og tilladelsesprocessen, når retlige interesser afvejes i det enkelte tilfælde.

For så vidt angår artsbeskyttelse finder første afsnit kun anvendelse, såfremt og i det omfang der træffes passende artsbevarende foranstaltninger, som bidrager til opretholdelse eller genopretning af en gunstig bevaringsstatus for bestandene af den pågældende art, og der stilles tilstrækkelige finansielle ressourcer og områder til rådighed til dette formål.«

3) Følgende artikel indsættes:

»Artikel 3a

Fravær af alternative eller tilfredsstillende løsninger

1. Når det med henblik på artikel 6, stk. 4, og artikel 16, stk. 1, i direktiv 92/43/EØF, artikel 4, stk. 7, i direktiv 2000/60/EF og artikel 9, stk. 1, i direktiv 2009/147/EF vurderes, om der ikke findes noget tilfredsstillende alternativ til et projekt vedrørende et anlæg eller en installation til produktion af energi fra vedvarende energikilder og projektets tilslutning til nettet, kan denne betingelse anses for opfyldt, hvis der ikke findes nogen tilfredsstillende alternativ løsning, der kan opfylde det samme mål som det pågældende projekt, navnlig hvad angår udvikling af samme kapacitet inden for vedvarende energi ved hjælp af samme teknologi til vedvarende energi, inden for samme eller lignende tidshorisont, og uden at det medfører væsentligt højere omkostninger.

2. Når det med henblik på artikel 6, stk. 4, og artikel 16, stk. 1, i direktiv 92/43/EØF, artikel 4, stk. 7, i direktiv 2000/60/EF og artikel 9, stk. 1, i direktiv 2009/147/EF vurderes, om der ikke findes noget tilfredsstillende alternativ til et netinfrastrukturprojekt, som er nødvendigt for at integrere vedvarende energikilder i elektricitetssystemet, kan denne betingelse anses for opfyldt, hvis der ikke findes nogen tilfredsstillende alternativ løsning, der kan opfylde det samme mål som det pågældende projekt inden for samme eller lignende tidshorisont, og uden at det medfører væsentligt højere omkostninger.

3. Når medlemsstaterne gennemfører kompensationsforanstaltninger for et projekt vedrørende et anlæg eller et anlæg til produktion af energi fra vedvarende energikilder og den tilhørende netinfrastruktur, der er nødvendig for at integrere vedvarende energikilder i elektricitetssystemet, jf. artikel 6, stk. 4, i direktiv 92/43/EØF, kan de tillade, at sådanne kompensationsforanstaltninger gennemføres sideløbende med gennemførelsen af projektet, medmindre der er klare beviser for, at et specifikt projekt uopretteligt vil påvirke de økologiske processer, der er afgørende for at opretholde lokalitetens struktur og funktioner, og vil bringe den globale sammenhæng i Natura 2000-nettet i fare, inden kompensationsforanstaltningerne er indført. Medlemsstaterne kan tillade, at disse kompensationsforanstaltninger tilpasses over tid, afhængigt af om de betydelige negative virkninger forventes at opstå på kort, mellemlang eller lang sigt.«

4) Artikel 5, stk. 1, affattes således:

»1. Tilladelsesprocessen for repowering af projekter om vedvarende energi, der er beliggende i et særligt område for vedvarende energi eller et særligt netområde som omhandlet i artikel 6, herunder tilladelser til opgradering af de aktiver, der er nødvendige for projekternes tilslutning til nettet, hvis repowering resulterer i en kapacitetsforøgelse, må højst vare seks måneder, inklusive miljøkonsekvensvurderinger, hvis sådanne kræves i henhold til relevant lovgivning.«

5) Artikel 8 affattes således:

»Artikel 8

Tidsplaner for tilladelsesprocessen for repowering af kraftværker til vedvarende energi i særlige områder for vedvarende energi eller særlige netområder som omhandlet i artikel 6

Ved anvendelse af den frist, der er anført i artikel 5, stk. 1, medregnes følgende perioder ikke i denne frist, medmindre de falder sammen med tilladelsesprocessens andre administrative faser:

- a) den periode, i hvilken anlæggene, deres nettilslutninger, og med henblik på at sikre netstabilitet, -pålidelighed og -sikkerhed, den tilhørende nødvendige netinfrastruktur opføres eller får foretaget repowering, og
- b) den periode, der medgår til de administrative faser, der er nødvendige for væsentlige opgraderinger af nettet, som kræves for at sikre netstabilitet, -pålidelighed og -sikkerhed.«

6) I artikel 10 tilføjes følgende stykke:

»Artikel 1, artikel 2, nr. 1), artikel 3, stk. 2, artikel 3a, artikel 5, stk. 1, og artikel 6 og 8 finder dog anvendelse indtil den 30. juni 2025.«

Artikel 2

Ikrafttræden og anvendelse

Denne forordning træder i kraft dagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Denne forordning finder anvendelse fra den 1. juli 2024.

Artikel 1, nr. 3), finder dog anvendelse fra ikrafttrædelsesdatoen.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i Bruxelles, den 22. december 2023.

På Rådets vegne
P. NAVARRO RÍOS
Formand
